มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขางานศิลป์แผ่นดิน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขางานศิลป์แผ่นดิน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

เมื่อกล่าวถึง ศิลปกรรมไทย เป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่มีการถ่ายทอดความรู้ ผ่านทักษะและประสบการณ์จนกลายเป็นเอกลักษณ์ทางความงามเฉพาะด้าน มีคุณค่าที่แสดงถึงอารยธรรมของไทย ความชาบซึ้งในสุนทรียภาพ และภูมิปัญญา ที่ชนชาติไทยได้คัดสรรและเรียนรู้ที่จะประดิษฐ์คิดค้นกรรมวิธี ขั้นตอน ที่ทำให้งานช่างศิลปกรรมเหล่านั้นได้รับยกย่องให้เป็นงานศิลป์แผ่นดิน โดยงานศิลป์แผ่นดินนั้นเป็นรากฐานทางวัฒนธรรมของไทย มีความเชื่อมโยงกับความเชื่อ ประเพณี และยังได้รับการอุปถัมภ์จากหน่วยงานของรัฐเสมอมา งานศิลปกรรมไทยจึงยังคงถือปฏิบัติเป็นอาชีพที่ได้รับการสืบทอดเรื่อยมา

ปัจจุบันการนำต้นทุนจากมรดกทางวัฒนธรรมมาเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เพื่อให้สอดรับกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป งานศิลป์แผ่นดินหรืองานหัตถศิลป์ระดับสูงกลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่ระลึก เป็นองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดกันในสถานประกอบการ สร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้คุณค่าของผลงานเหล่านั้นไม่เพียงเป็นเครื่องยืนยันความสามารถของงานช่างไทยเท่านั้น ยังเป็นเครื่องสะท้อนถึงความต้องการของตลาดแรงงานที่ยังคงมีกำลังการผลิต มีตลาดรองรับ และเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นไทยได้อีกด้วย

กลุ่มงานช่าง 5 กลุ่ม ที่มีผู้ให้ความสนใจ และเป็นกำลังหลักในการเผยแพร่ทักษะฝีมือของศิลปะไทยในปัจจุบัน อีกทั้งยังต้องการได้รับการผลักดันและสนับสนุนจากองค์กรหน่วยงานรัฐ ในการที่จะสร้างเครื่องมือที่ก่อให้เกิดการฝึกอบรมและทดสอบสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ช่างเขียน ช่างปั้น ช่างรัก ช่างหัวโขน ช่างพัสตราภรณ์

ช่างเขียน เป็นงานช่างที่มีความสำคัญต่องานช่างทุกกลุ่ม ผู้ที่มีทักษะขั้นสูงในงานช่างเขียนจะสามารถสร้างสรรค์งานประเภทอื่น ๆ ได้อย่างงดงาม ถูกต้อง และมีมาตรฐาน ช่างเขียนนั้นหมายรวมถึงผู้วาดลวดลาย ออกแบบลวดลาย เขียนสีด้วยพู่กัน

ช่างปั้น เป็นช่างที่มีส่วนสำคัญในการตกแต่งงานสถาปัตยกรรม การซ่อมแซมบูรณะอาคาร ศาสนสถานที่มีการใช้ปูนปั้นเป็นส่วนประกอบ ทั้งที่เป็นการปั้นปูนสด และปูนสำเร็จรูป ผู้ที่จะสามารถมีความชำนาญในด้านทักษะทางประติมากรรมแล้วยังต้องมีความรู้ความเข้าใจในคุณสมบัติของวัสดุ ส่วนประกอบ ส่วนผสม และการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานด้วย

ช่างรัก เป็นช่างที่มีความรู้ด้านการนำยางรักมาใช้เป็นส่วนประกอบในการสร้างสรรค์งานศิลปะไทยได้แก่ งานลายรดน้ำ งานประดับมุก งานประดับกระจก เครื่องเขิน ตลอดจนการปิดทอง รักคือวัสดุสำคัญในการที่จะส่งเสริมให้ผลงานสร้างสรรค์ตามประเภทต่าง ๆ นี้เกิดความงดงามขึ้นด้วยกรรมวิธีที่แตกต่างออกไปอีก งานรักจึงเป็นที่ต้องการของแวดวงศิลปะไทยอย่างมาก จึงเกิดหลักสูตรที่เป็นการส่งเสริมให้ผู้ที่มีความสนใจได้เรียนรู้ และการรับรองความสามารถ เช่น หลักสูตรเครื่องเขิน 800 ชั่วโมง โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โครงการฝึกอบรมความรู้ด้านศิลปกรรมของช่างสิบหมู่ที่เปิดสอนให้แก่บุคคลทั่วไปจำนวนจำกัด ปีละ 1 ครั้ง เป็นต้น

ช่างหัวโขน เป็นงานหัตถศิลป์ระดับสูงที่ผู้ที่จะสามารถทำหัวโขนได้นั้นจะต้องมีความเข้าใจในขนบ และมีความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ ตลอดจนการแก้ไขปัญหา แต่เดิมนั้นหัวโขนสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการแสดงโขน ผู้เล่นมักมีความสัมพันธ์กับช่างผู้ทำเพื่อปรับลดขนาดของหัวโขนให้มีความพอดีสำหรับใช้ในการแสดง ปัจจุบันหัวโขนเป็นตัวแทนของมรดกทางวัฒนธรรม ส่งผลให้ความต้องการหัวโขนมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น ในการประกอบพิธีไหว้ครูต่าง ๆ มีการนำหัวโขนมาประกอบพิธีด้วย เช่นนี้แล้วช่างหัวโขนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ในปี พ.ศ. 2561 องค์การยูเนสโกประกาศให้โขนเป็นมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติรายการแรกของประเทศไทย จึงเกิดการสำรวจกลุ่ม คณะ ที่ยังคงมีการจัดแสดงโขน เป็นการรวบรวมเครือข่ายที่ทำให้ช่างทำหัวโขนมีโอกาสในการเผยแพร่ผลงานได้อย่างกว้างขวางมากขึ้นจากเดิมที่อาจมีการเผยแพร่เฉพาะคนรู้จักเท่านั้น

ช่างพัสตราภรณ์ เป็นงานช่างที่เป็นส่วนประกอบหลักประการหนึ่งในการแสดงโขน พัสตราภรณ์คือเครื่องโขน ประกอบด้วย ชุดการแสดง และหมายรวมถึงชุดละครที่ต้องใช้ทักษะด้านการตัดเย็บและการปักด้วยวัสดุต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความงาม และยังคงขนบของลวดลายบางประการไว้ อย่างไรก็ตามกลุ่มช่างปักผ้าเครื่องโขน ละครนี้มีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากราคาของวัสดุค่อนข้างสูง เพราะเป็นวัสดุนำเข้าจากต่างประเทศ ชุดมีอายุการใช้งานนาน ในด้านการสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มช่างใหม่ ๆ เข้ารับการถ่ายทอดและสืบสานความรู้เป็นไปด้วยความยากลำบาก หากมีการสนับสนุนด้านการแสดงโขนละครมากขึ้นก็ย่อมส่งผลให้กลุ่มช่างพัสตราภรณ์มีงานมาก ขึ้นได้

การสร้างแรงจูงใจในการสงวนรักษาองค์ความรู้ด้วยการสนับสนุนจากภาครัฐ เอกชนจะสามารถทำให้ชุมชนที่มีวิถีของการปักผ้าเครื่องโขน ละครเหล่านี้มีความเข้มแข็ง และถ่ายทอดทักษะที่สั่งสมอยู่กับตัวนั้นให้เป็นชุดองค์ความรู้ในการฝึกทักษะวิชาชีพได้ต่อไป

งานช่างศิลป์แผ่นดิน มีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติ เป็นการสร้างเสริมการสำนึกในคุณค่าของ ภูมิปัญญาและความพัฒนาทางด้านงานศิลปวัฒนธรรม กลุ่มช่างรุ่นใหม่ที่มีความสนใจฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ แม้ว่าไม่ได้อยู่ในระบบของสถานศึกษาก็สามารถได้รับการยกย่อง และมีเครื่องยืนยันความสามารถด้วยการฝึกอบรมและทดสอบสมรรถนะวิชาชีพเพื่อเป็นการรับรองความสามารถ และเพิ่มโอกาสการแข่งขันที่สามารถยกระดับสู่สากลได้ ในกลุ่มประเทศที่มีลักษณะทางวัฒนธรรมคล้ายคลึงกับไทย จะมีกลุ่มงานช่างต่าง ๆ ที่ผลิตสินค้าทางวัฒนธรรมออกจำหน่าย หากช่างไทยมีทักษะฝีมือที่มีคุณภาพสูง

ผ่านการรับรอง จะเป็นฐานให้กลุ่มงานช่างศิลป์แผ่นดินเป็นที่รับรู้และต้องการของนานาชาติ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

ครั้งที่ 1

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

สาขางานศิลป์แผ่นดิน

อาชีพช่างปั้น แบบศิลปะไทย ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	**เนื้อหา**
01211	เตรียมดินเหนียวสำหรับงานปั้น
01212	ปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำ
01213	ปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขางานศิลป์แผ่นดิน อาชีพช่างปั้น แบบศิลปะไทย ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นหน่วยสมรรถนะที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเตรียมดินเหนียวสำหรับงานปั้น สามารถอธิบายลักษณะของลวดลายและปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำได้ สามารถอธิบายลักษณะของลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำ และปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำได้
และเลือกใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่เข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพช่างปั้น แบบศิลปะไทย ระดับ 4 ต้องมีคุณสมบัติดังนี้
1. มีอายุไม่น้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์
2. มีประสบการณ์ในงานช่างปั้น แบบศิลปะไทย ไม่น้อยกว่า 1 ปี
3. ผ่านเกณฑ์คุณสมบัติด้านวิชาชีพ (Professional Profile) รวมกับการสอบสัมภาษณ์ และการสอบสาธิตการปฏิบัติงานสำหรับหน่วยสมรรถนะในระดับนี้จำนวน 3 หน่วย

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ที่ปฏิบัติงานในอาชีพช่างปั้น แบบศิลปะไทย

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

01211 เตรียมดินเหนียวสำหรับงานปั้น

01212 ปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำ

01213 ปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 21/07/2565

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
อนุรักษ์ สืบสานและพัฒนาศิลปะประจำชาติเพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์	01	การอนุรักษ์ศิลปะประจำชาติ	012	งานช่างปั้นแบบศิลปะไทย

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 21/07/2565

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
012	งานช่างปั้นแบบศิลปะไทย	01211	เตรียมดินเหนียวสำหรับงานปั้น	012111	บดดินเหนียว
				012112	ร่อนดินเหนียว
				012113	นวดดินเหนียว
		01212	ปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำ	012121	เขียนแบบลายกระหนกเปลวสำหรับงานปั้นนูนต่ำ
				012122	ปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำ
				012123	ใส่ไส้ลาย ตัวเหงา ตัวกาบ
		01213	ปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำ	012131	เขียนแบบลายกระจังตาอ้อยสำหรับงานปั้นนูนต่ำ
				012132	ขึ้นรูปงานปั้นกระจังตาอ้อย
				012133	ปั้นลายกระจังตาอ้อยบนพื้นที่ระนาบของลวดบัว

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 01211

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เตรียมดินเหนียวสำหรับงานปั้น

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ช่างปั้นแบบศิลปะไทย TSCO 2452.69 ช่างปั้น ช่างหล่อหุ่นและลาย, ISCO 7319 : ช่างงานหัตถกรรม (กรรมวิธีแบบดั้งเดิม)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลผู้มีสมรรถนะตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องมีความรู้และทักษะในการเตรียมดินเหนียวสำหรับ งานปั้น และเลือกใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานเตรียมดิน ได้แก่ บดดินเหนียว ร่อนดินเหนียวบด และนวดดินเหนียว

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ช่างปั้นแบบศิลปะไทย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
012111 บดดินเหนียว	1.1 ระบุลักษณะของความควบแน่นและความแกร่งของดินเหนียวตากแห้งที่นำมาปฏิบัติงาน 1.2 ระบุอุปกรณ์ในการบดดินเหนียวอย่างหยาบและการบดดินเหนียวอย่างละเอียดที่เหมาะสม 1.3 บดดินเหนียวแห้งให้ละเอียดจนกลายเป็นผง ระบุภาชนะสำหรับเก็บรักษาป้องกันความชื้น	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
012112 ร่อนดินเหนียว	2.1 ระบุความสำคัญของการร่อนดินเหนียวบด 2.2 ใช้ตะแกรงที่มีขนาดและความละเอียดได้อย่างเหมาะสมกับการร่อนดินเหนียวบดให้มีประสิทธิภาพ 2.3 ร่อนดินเหนียวบดตามปริมาณที่กำหนดลงในภาชนะรองรับ	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
012113 นวดดินเหนียว	3.1 ระบุลักษณะของดินเหนียวที่เหมาะสมกับงานปั้น 3.2 นวดดินเหนียวบนพื้นที่ปฏิบัติงาน โดยควบคุมคุณภาพของดินเหนียวที่นวดแล้วให้มีสภาพพอเหมาะกับงานปั้น ไม่ร่วนเกินไปหรือเหลวเกินไป เก็บรักษาดินเหนียวให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ ด้วยภาชนะหรือวัสดุหีบห่อ	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. ความเข้าใจในลักษณะของดินเหนียวทั้งที่เป็นดินเหนียวในขณะแห้ง และดินเหนียวในขณะเปียก
2. ความเข้าใจในคุณสมบัติของดินเหนียวที่เหมาะสมกับงานปั้น ตลอดจนความเข้าใจเกี่ยวกับการเก็บรักษาเนื้อดินเหนียวให้คงสภาพพร้อมใช้

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการเตรียมและใช้วัสดุอุปกรณ์ในบดดินและร่อนดินเหนียว
2. ความสามารถในการนวดดินเหนียว โดยใช้ดินเหนียวที่บดละเอียดจนกลายเป็นผงนวดกับน้ำสะอาดลงบนพื้นที่ปฏิบัติงานตามที่กำหนด และสามารถควบคุมคุณภาพของดินเหนียวที่นวดแล้วให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกลักษณะของดินเหนียว ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการเตรียมดิน
2. ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ที่หลากหลายในกระบวนการเตรียมดินเหนียวสำหรับงานปั้น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ปฏิบัติงานเตรียมดินเหนียวสำหรับงานปั้น ตามกรรมวิธีที่กำหนด คือ การบดดิน การร่อนดินและการนวดดิน
2. ผลการปฏิบัติงานเตรียมดินเหนียว ดินเหนียวที่ผ่านการนวดสำเร็จเป็นดินเหนียวพร้อมใช้และจัดเก็บดินเหนียวที่ได้ด้วยการหุ้มห่อด้วยแผ่นพลาสติก หรือภาชนะที่ปิดมิดชิดเพื่อถนอมรักษาให้ดินเหนียวมีอายุการใช้งานที่นานขึ้น

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ระบุหรืออธิบายลักษณะของดินเหนียวที่มีความเหมาะสมในงานปั้น
2. ระบุหรืออธิบายการกำหนดสัดส่วนของผงดินเหนียวที่บดละเอียดกับปริมาณน้ำสะอาดและการแก้ไขปัญหาหากพบข้อแตกต่างทางด้านวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

หลักฐานที่ต้องการเพื่อแสดงถึงสมรรถนะในส่วนนี้ ต้องมีความสำคัญและตอบสนองตามข้อกำหนดของสมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน โดยต้องแสดงถึง

1. ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับงานเตรียมดิน ด้วยการบดดินเหนียว ร่อนดินเหนียวและการนวดดินเหนียว
2. ความสมบูรณ์ของผลงานในการปฏิบัติการเตรียมดินเพื่องานปั้น ดินเหนียวที่ผ่านการนวดและมีความเหมาะสมต่อการปั้น ไม่ร่วนหรือเหลวจนเกินไป

(ง) วิธีการประเมิน

1. การประเมินผลความรู้โดยประเมินจากแบบทดสอบความรู้
2. การประเมินผลการปฏิบัติโดยใช้การประเมินจากแบบทดสอบการปฏิบัติงาน
3. การประเมินผลโดยการพิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงานและการสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องมีความรู้และทักษะในการจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของดินเหนียวที่ใช้สำหรับงานปั้น
2. สามารถดำเนินการเตรียมดินเหนียวสำหรับงานปั้นด้วยตนเองครบทุกขั้นตอน
3. เลือกใช้วัสดุและอุปกรณ์ในการเตรียมดินเหนียวได้อย่างเหมาะสม

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ดินเหนียว คือ ดินที่เมื่อเปียกจะมีของความเหนียวและเมื่อแห้งจะมีความแกร่งสูงกว่าดินชนิดอื่น ๆ โดยมากพบที่บริเวณลุ่มแม่น้ำ ซึ่งดินเหนียวเกิดจากการทับถมอินทรียวัตถุเป็นเวลานาน ดินเหนียวอุ้มน้ำได้ดีจึงเหมาะกับการปลูกข้าวเนื่องจากข้าวมีความต้องการน้ำในปริมาณมากเพื่อการเติบโต

การเตรียมดินเหนียว คือ การนำดินเหนียวที่แห้งสนิทมาทำการบด ซึ่งการบดดินเหนียวจะบดก้อนดินที่แห้งสนิทแล้วเท่านั้น โดยใช้อุปกรณ์ที่หลากหลายสำหรับทุบดินเหนียวก้อนใหญ่ในละเอียดลง บดดินให้มีขนาดย่อมลงมาจนกลายเป็นผง ซึ่งวัสดุรองรับการบดดินอาจใช้พื้นราบที่ปูด้วยผืนพลาสติกเพื่อให้สะดวกต่อการปฏิบัติงาน

การบดดินเหนียว คือ การบดจนดินเหนียวแห้งที่มีลักษณะเป็นก้อนแข็งให้กลายเป็นผงดิน และมีความละเอียดพอที่จะใช้ตะแกรงตาถี่ร่อนก่อนนำไปผสมน้ำเพื่อนวดผงดินให้กลายเป็นก้อนดินเหนียวพร้อมใช้สำหรับงานปั้น

ตะแกรงที่ใช้ในการร่อนดิน ส่วนมากใช้ตะแกรงโลหะ หรือตะแกรงพลาสติกที่มีช่องขนาดเล็กเพื่อให้ได้ผงดินที่มีความละเอียด

สำหรับการร่อนดินให้ตักดินที่บดแล้วใส่ตะแกรงแล้วเขย่าเบา ๆ ให้ผงดินร่วนลงในภาชนะที่เตรียมไว้ สำหรับดินที่บดแล้วและมีขนาดใหญ่เกินร่องของตะแกรง ให้นำกลับไปบดละเอียดต่ออีกครั้ง ข้อพึงระวังคือ หากพบมีเศษใบไม้หรือสิ่งอื่นที่ปะปนในเนื้อดินเหนียวให้แยกออกไม่นำไปปนกับผงดินที่พร้อมสำหรับการใช้งาน

นวดดิน ผงดินที่ได้จากการบดและการร่อนจนเป็นผงเนื้อละเอียดแล้ว ให้นำมาผสมกับน้ำสะอาด สำหรับอัตราส่วนให้ใช้การกะปริมาณระหว่างผงดินและน้ำสะอาด ทดสอบความเหนียวจากการผสมและนวดกับน้ำจนเป็นเนื้อเดียวกัน ดินที่ได้จะต้องไม่เหลวเกินไป หรือแห้งเกินไป การนวดดินเหนียวที่ดีจะต้องนวดโดยใช้ผงดินทีละน้อยแล้วค่อยเพิ่มปริมาณ โดยใช้สองมือกดเนื้อดินลงบนพื้นเรียบจนดินเหนียวนั้นสามารถจับตัวเป็นก้อน เมื่อดึงเนื้อดินจะต้องไม่ขาดจากกันในทันทีและไม่ร่วนจนเกินไป

การเก็บรักษาดิน ดินที่นวดแล้วสำหรับการใช้งานจะต้องทำการเก็บรักษาเนื้อดินเหนียวไม่ให้แห้งแข็งและมีความชื้นเพียงพอ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ โดยมากใช้วิธีการหุ้มห่อด้วยพลาสติก สำหรับการป้องกันการแห้งแข็งตัวของเนื้อดินสำหรับชิ้นงานปั้นที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติงานให้ใช้ผ้าชุบน้ำพอหมาดคลุมไว้ จะสามารถช่วยให้ชะลอการแห้งแข็งของดินและรักษาความชุ่มชื้นของดินเหนียวได้

หากดินเหนียวที่ใช้สำหรับงานปั้นเริ่มแห้งไม่สามารถใช้ทำงานปั้นได้ แก้ไขด้วยการปฏิบัติการเตรียมดินในขั้นตอนแรกอีกครั้ง คือการนำดินเหนียวที่แห้งสนิทมาบดให้ละเอียดเป็นผง ร่อนผงดินเพื่อรอนวด และนวดดินโดยใช้น้ำสะอาด ตลอดจนเก็บรักษาดินให้คงความชุ่มชื้นด้วยการห่อพลาสติกหรือภาชนะปิดมิดชิด

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 การสอบปฏิบัติ

18.2 การสอบสัมภาษณ์

18.3 รายละเอียดกระบวนการประเมิน เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ในคู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 01212

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำ

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ช่างปั้นแบบศิลปะไทย TSCO 2452.69 ช่างปั้น ช่างหล่อหุ่นและลาย, ISCO 7319 : ช่างงานหัตถกรรม (กรรมวิธีแบบดั้งเดิม)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลผู้มีสมรรถนะตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องมีความรู้และทักษะในการปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำ สามารถอธิบายลักษณะของลวดลายกระหนกเปลวนูนต่ำ และเลือกใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำ โดยมีความสามารถในการเขียนแบบลายกระหนกเปลวสำหรับงานปั้นนูนต่ำ ขึ้นรูปและสะบัดยอดตัวกระหนกเปลว ตลอดจนใส่ไส้ลายตัวเหงา ตัวกาบเพื่อให้เป็นผลงานปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำที่สมบูรณ์

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ช่างปั้นแบบศิลปะไทย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
012121 เขียนแบบลายกระหนกเปลวสำหรับงานปั้นนูนต่ำ	1.1 ระบุลักษณะลายกระหนกเปลวบนพื้นที่งานปั้น 1.2 เขียนแบบลายกระหนกเปลว แรเงาแสดงมิติสำหรับการปั้นนูนต่ำ ด้วยวัสดุและอุปกรณ์ที่เหมาะสมตามขนาดที่กำหนด	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
012122 ปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำ	2.1 เตรียมดินด้วยการปั้นและขูดผิวดินให้เรียบในรูปสามเหลี่ยมสำหรับงานปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำ 2.2 ปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำบนพื้นที่งานปั้นที่เตรียมไว้ ด้วยการทาบลายจากแบบที่เขียนไว้ ขึ้นรูปงานปั้นกระหนกเปลวและสะบัดยอดด้วยอุปกรณ์ปั้นที่มี ความเหมาะสมกับลักษณะผลงาน	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
012123 ใส่ไส้ลาย ตัวเหงา ตัวกาบ	3.2 ระบุลักษณะ ใส่ไส้ลาย ตัวเหงา ตัวกาบและการบากลายในงานปั้นกระหนกเปลวนูนต่ำ 3.2 ปั้นไส้ลาย ตัวเหงา ตัวกาบ ตลอดจนบากลายให้กับงานปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำด้วยอุปกรณ์ปั้นที่มีความเหมาะสมกับลักษณะผลงาน	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. ความเข้าใจในลักษณะงานปั้นนูนต่ำ
2. ความเข้าใจในลายกระหนกเปลว และมิติทางประติมากรรม

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการเตรียมและใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเขียนแบบสำหรับงานปั้น
2. ความสามารถในการปฏิบัติงานปั้นให้ตรงตามแบบร่าง สามารถเขียนแบบสำหรับงานปั้น สามารถขึ้นรูปงานปั้นและลงมือปฏิบัติงานปั้นให้สำเร็จตลอดจนตรวจสอบความงามให้ตรงตามหลักการของงานปั้นที่มีมิติที่งดงาม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานปั้นนูนต่ำ
2. ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์สำหรับงานปั้น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. การปฏิบัติงานปั้นลายกระหนกเปลวนูนต่ำ ผ่านกระบวนการเขียนแบบ ปั้นลาย และใส่ไส้ลายของกระหนกเปลวนูนต่ำ
2. ผลงานปั้นกระหนกเปลวนูนต่ำที่มีความเหมาะสมทั้งขนาดและการกำหนดพื้นที่งานปั้น

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ระบุหรืออธิบายรูปลักษณะของแบบร่างลายกระหนกเปลวนูนต่ำที่เหมาะสมกับงานปั้น
2. ระบุหรืออธิบายการกำหนดสัดส่วนลายกระหนกเปลวนูนต่ำบนพื้นที่งานปั้น และสามารถแก้ไขปัญหาหากพบข้อผิดพลาดจากการกำหนดสัดส่วนบนพื้นที่งานปั้น

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

หลักฐานที่ต้องการเพื่อแสดงถึงสมรรถนะในส่วนนี้ ต้องมีความสำคัญและตอบสนองตามข้อกำหนดของสมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน โดยต้องแสดงถึง

1. ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับงานปั้นกระหนกเปลวนูนต่ำ การเขียนแบบ การปั้น และการแต่งเติมให้เกิดผลงานที่ความสมบูรณ์
2. ความสมบูรณ์ของผลงานในการปฏิบัติงานปั้นกระหนกเปลวนูนต่ำ โดยผลงานจะต้องมีลักษณะที่ถูกต้องตามหลักของโครงสร้างลายกระหนกเปลวและมีมิติที่งดงามของการปั้นนูนต่ำ

(ง) วิธีการประเมิน

1. การประเมินผลความรู้โดยประเมินจากแบบทดสอบความรู้
2. การประเมินผลการปฏิบัติโดยใช้การประเมินจากแบบทดสอบการปฏิบัติงาน
3. การประเมินผลโดยการพิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงานและการสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องมีความรู้และทักษะในการจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานปั้นนูนต่ำและลวดลายกระหนกเปลว
2. สามารถดำเนินการร่างแบบลายกระหนกเปลวเพื่องานปั้นด้วยตนเองครบทุกขั้นตอน
3. เลือกใช้วัสดุและอุปกรณ์ในการปั้นกระหนกเปลวนูนต่ำได้อย่างเหมาะสม

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

งานปั้นหรืองานประติมากรรมเป็นงานศิลปกรรม 3 มิติ ไม่เพียงรูปร่างเท่านั้นที่แสดงความงาม แต่รูปทรงและมิติแสงเงาเป็นผลลัพธ์ทางความงามในงานประติมากรรมด้วย ช่างปั้นจำเป็นต้องมีความเข้าใจในมิติของรูปทรงในงานปั้น และสามารถเขียนแบบร่างสำหรับงานปั้นได้ ซึ่งแบบร่างเพื่องานปั้นนั้นมีความแตกต่างจากงานเขียนทั่วไป แบบร่างจะต้องแสดงมิติที่ทำให้กระบวนการทำงานปั้นนั้นเกิดความเข้าใจตามแบบร่างที่กำหนด

งานปั้นนูนต่ำ คือ งานปั้นนูนต่ำคืองานปั้นที่มีความสูงจากพื้นเพียงเล็กน้อยไม่เกินครึ่งของผลงานจริงและมองเห็นได้เพียงด้านหน้าด้านเดียว

กระหนก ลายพื้นฐานหรือแม่ลาย อยู่ในรูปทรงสามเหลี่ยม ใช้ผูกลวดลายแบบต่าง ๆ เกือบทุกประเภท

ลายกระหนกสามตัว คือ ลายที่อยู่ในโครงสร้างรูปสามเหลี่ยมประกอบด้วยตัวกระหนกสามตัวได้แก่ ตัวเหงา ตัวประกบ (เรียกว่า กาบ ก็มี) และตัวยอด เป็นโครงสร้างหลักที่สามารถแบ่งตัวลายให้ซับซ้อนงดงามยิ่งขึ้น ใช้ผูกหรือประกอบเป็นลายต่าง ๆ เช่น ลายก้านขด ลายก้านแย่ง ลานก้านไขว้ ลายประจำยามก้ามปู

กระหนกเปลว คือ ลวดลายไทยที่มีลักษณะของรูปร่างสะบัดอ่อนช้อย มีส่วนของปลายลายที่สะบัดคล้ายคดกริช

อุปกรณ์สำหรับงานปั้นกระหนกเปลว อุปกรณ์ในงานปั้นส่วนใหญ่เป็นอุปกรณ์ที่สามารถซื้อได้ทั่วไปหรือสามารถดัดแปลงขึ้นจากวัสดุรอบตัว โดยมากทำหน้าที่สำคัญ คือ เกลี่ยผิวดินเหนียว เช่น เกรียงขนาดต่าง ๆ ขูดดินเหนียวออกตามรูปร่างที่ต้องการ และการกดดินเพื่อสร้างลวดลาย ในการใช้อุปกรณ์สำหรับงานปั้นจะต้องทราบวิธีการเก็บรักษาเพื่อป้องกันการเกิดสนิม หรือความเสื่อมสภาพจากการใช้งาน โดยหลังจากใช้อุปกรณ์สำหรับงานปั้นแล้วให้ล้างทำความสะอาดเนื้อดินออกให้หมด เช็ดให้แห้ง และอาจเคลือบผิวด้วยน้ำมัน ในกรณีที่อุปกรณ์นั้นทำจากเหล็กเพื่อป้องกันการทำปฏิกิริยากับอากาศจนเกิดสนิม

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 การสอบปฏิบัติ
18.2 การสอบสัมภาษณ์
18.3 รายละเอียดกระบวนการประเมิน เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ในคู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 01213

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำ

3. ทบทวนครั้งที่ N/A

4. สร้างใหม่ ☑ **ปรับปรุง** ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ช่างปั้นแบบศิลปะไทย TSCO 2452.69 ช่างปั้น ช่างหล่อหุ่นและลาย, ISCO 7319 : ช่างงานหัตถกรรม (กรรมวิธีแบบดั้งเดิม)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลผู้มีสมรรถนะตามหน่วยสมรรถนะนี้ต้องมีความรู้และทักษะในการปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำ สามารถอธิบายลักษณะของลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำ และเลือกใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำ ด้วยการเขียนแบบลายกระจังตาอ้อยสำหรับงานปั้นนูนต่ำ ขึ้นรูปงานปั้นกระจังตาอ้อย และปั้นลายกระจังตาอ้อยมาประกอบเป็นชิ้นงานบัวหงาย บัวคว่ำได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ช่างปั้นแบบศิลปะไทย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
012131 เขียนแบบลายกระจังตาอ้อยสำหรับงานปั้นนูนต่ำ	1.1 ระบุลักษณะลายกระจังตาอ้อยบนพื้นที่งานปั้น 1.2 เขียนแบบลายกระจังตาอ้อย แรเงาแสดงมิติสำหรับการปั้นนูนต่ำ ด้วยวัสดุและอุปกรณ์ที่เหมาะสมตามขนาดที่กำหนด	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
012132 ขึ้นรูปงานปั้นกระจังตาอ้อย	2.1 เตรียมดินในรูปสามเหลี่ยมสำหรับงานปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำด้วยการปั้นและขูดผิวดินให้เรียบ 2.2 ปั้นลายกระจังตาอ้อยบนพื้นที่งานปั้นที่เตรียมไว้ ด้วยการทาบลายจากแบบที่เขียนไว้ ปั้นขึ้นรูปกระจังตาอ้อยด้วยดินเหนียวและอุปกรณ์ปั้นที่มีความเหมาะสมกับลักษณะผลงาน	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
012133 ปั้นลายกระจังตาอ้อยบนพื้นที่ระนาบของลวดบัว	3.1 แบ่งพื้นที่เพื่อกำหนดจำนวนงานปั้นกระจังตาอ้อยนูนต่ำให้พอดีกับพื้นที่ลวดบัว 3.2 ปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำตามจำนวนที่กำหนดบนพื้นที่งานปั้นด้วยอุปกรณ์ปั้นที่มีความเหมาะสมกับลักษณะผลงาน	การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. ความเข้าใจในลักษณะงานปั้นนูนต่ำ
2. ความเข้าใจในลายกระจังตาอ้อย การประดับลายกระจังตาอ้อยเป็นงานบัวหงาย บัวคว่ำ ตลอดจนมีความเข้าใจมิติทางประติมากรรม

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการเตรียมและใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเขียนแบบสำหรับงานปั้น
2. ความสามารถในการปฏิบัติงานปั้นลายกระจังให้ตรงตามแบบร่างและลำดับในการปฏิบัติงาน ดังนี้ เขียนแบบลายกระจังสำหรับงานปั้น ขึ้นรูปงานปั้นกระจัง ตลอดจนตรวจสอบความงามให้ตรงตามหลักการของงานปั้นที่มีมิติที่งดงาม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานปั้นนูนต่ำ
2. ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์สำหรับงานปั้น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

การปฏิบัติงานปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำตามขั้นตอนที่กำหนด ดังนี้ เขียนแบบลายกระจังตาอ้อยสำหรับงานปั้นนูนต่ำ ขึ้นรูปและปั้นกระจังนูนต่ำ ตลอดจนนำงานปั้นกระจังนูนต่ำมาประกอบเป็นงานบัวหงาย บัวคว่ำได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ระบุหรืออธิบายรูปลักษณะของแบบร่างลายกระจังตาอ้อยสำหรับงานปั้นนูนต่ำ
2. ระบุหรืออธิบายการกำหนดสัดส่วนลายกระจังตาอ้อยพื้นที่งานปั้น และสามารถแก้ไขปัญหาหากพบข้อผิดพลาดจากการแบ่งพื้นที่ได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

หลักฐานที่ต้องการเพื่อแสดงถึงสมรรถนะในส่วนนี้ ต้องมีความสำคัญและตอบสนองตามข้อกำหนดของสมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน โดยต้องแสดงถึง

1. ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องการปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำ สัดส่วนและการแบ่งพื้นที่ในรูปสามเหลี่ยมให้เกิดความงามที่ถูกต้องตามแม่แบบลายกระจังได้
2. ความสมบูรณ์ของผลงานในการปฏิบัติงานปั้นลายกระจังตาอ้อย และสามารถนำงานปั้นลายกระจังตาอ้อยนูนต่ำมาประกอบเป็นงานบัวหงาย บัวคว่ำ โดยมีการกะระยะและจำนวนของกระจังตาอ้อยบนพื้นที่ที่กำหนดได้อย่างเหมาะสม

(ง) วิธีการประเมิน

1. การประเมินผลความรู้โดยประเมินจากแบบทดสอบความรู้
2. การประเมินผลการปฏิบัติโดยใช้การประเมินจากแบบทดสอบการปฏิบัติงาน
3. การประเมินผลโดยการพิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงานและการสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องมีความรู้และทักษะในการจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานปั้นนูนต่ำและลวดลายกระจังตาอ้อย
2. สามารถดำเนินการร่างแบบลายกระจังตาอ้อยเพื่องานปั้นด้วยตนเองครบทุกขั้นตอน
3. เลือกใช้วัสดุและอุปกรณ์ในการปั้นกระจังตาอ้อยนูนต่ำได้อย่างเหมาะสม

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

งานปั้นนูนต่ำ คือ งานปั้นนูนต่ำคืองานปั้นที่มีความสูงจากพื้นเพียงเล็กน้อยไม่เกินครึ่งของผลงานจริงและมองเห็นได้เพียงด้านหน้าด้านเดียว

ลายกระจัง คือ แม่ลายพื้นฐาน อยู่ในรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ลายกระจังมีหลายชนิด เรียกชื่อต่าง ๆตามการออกแบบลายและตำแหน่งที่ลายประดับ

กระจังตาอ้อย คือ กระจังที่มีขนาดเล็กที่สุด มีลักษณะคล้ายตาของต้นอ้อย

ช่องไฟในงานศิลปะ คือ ความสำคัญของการแสดงสัดส่วนความงาม ช่องไฟจึงเป็นจังหวะที่ทำให้ลวดลายมีความเหมาะสมสัมพันธ์กันไปตลอดทั้งผืนภาพ ช่องไฟในงานศิลปะเกิดจากการกำหนดโครงสร้างขององค์ประกอบ แล้วจึงมีช่องเว้นระยะเพื่อให้ลวดลายไม่พันกันจนมองไม่ออก ในงานปั้น ช่องไฟมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากมิติที่เกิดจากการมองนั้นจะต้องมีการเว้นระยะ ทั้งการเว้นระยะของลวดลาย และการเว้นระยะของรูปทรง ดังจะพบว่า แม้แต่ลายที่มีลักษณะซ้ำกันยังมีช่องไฟที่แสดงลักษณะเฉพาะของลวดลายไว้

การกำหนดพื้นที่ในงานปั้น ในการประกอบร่างของลวดลาย สำหรับการปฏิบัติงานที่อาจจะมีลักษณะของการทำชิ้นส่วนซ้ำ ๆ มาเพื่อนำมาประกอบใหม่นั้น การกำหนดสัดส่วนและพื้นที่มีความจำเป็นเพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดช่องว่างที่หาลวดลายที่เหมาะสมมาประดับไม่ได้

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 การสอบปฏิบัติ
18.2 การสอบสัมภาษณ์
18.3 รายละเอียดกระบวนการประเมิน เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ในคู่มือการประเมินสมรรถนะ